

**CONVENI ENTRE EL DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL I FAMÍLIA,
L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE MUNICIPIS I LA FEDERACIÓ DE MUNICIPIS
DE CATALUNYA, QUE DETERMINA LES BASES GENERALS D'ACTUACIÓ
EN MATÈRIA D'ATENCIÓ A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA EN SITUACIÓ
DE RISC GREU**

Barcelona, 5 de juliol de 2012

REUNITS

El senyor Josep Lluís Ortuño i Camara, director general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència del Departament de Benestar Social i Família .

El senyor Miquel Buch i Moya, president de l'Associació Catalana de Municipis (ACM).

El senyor Manuel Bustos Garrido, president de la Federació de Municipis de Catalunya (FMC).

ACTUEN

Josep Lluís Ortuño i Camara, en representació de l'Administració de la Generalitat, per autorització de signatura del conseller de Benestar Social i Família, de data 19 de juny de 2012, d'acord amb l'establert a l'article 11 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Miquel Buch i Moya, com a representant legal de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, en ús de les atribucions atorgades en l'article 34 dels seus Estatuts.

Manuel Bustos Garrido, com a representant legal de la Federació de Municipis de Catalunya, d'acord amb el que disposa l'article 35 dels seus Estatuts.

EXPOSEN

Primer.- Que el Departament de Benestar i Família, mitjançant la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA), d'acord les disposicions dels Decrets 200/2010, de 27 de desembre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, 63/2011, de 4 de gener, d'estructuració del Departament de Benestar Social i Família, i 332/2011, de 3

de maig, de reestructuració del Departament de Benestar Social i Família, és a qui correspon les funcions de promoció de programes generals a fi de garantir l'homogeneïtat de criteris, l'establiment de les directrius i procediments generals d'actuació per a la coordinació dels serveis especialitzats d'atenció als infants i els adolescents previstes en l'article 22 de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència. També li correspon l'impuls del desenvolupament de la regulació de la intervenció davant els menors d'edat en situacions de risc que és competència de la Generalitat de Catalunya, tal i com estableix l'article 166.3 de l'Estatut d'Autonomia.

Segon.- Que l'ACM i la FMC són entitats amb personalitat jurídica pròpia constituïdes per l'agrupació voluntària de municipis, comarques i altres ens locals de Catalunya i que tenen per finalitat representar, defensar i promoure els interessos generals dels seus associats i que tenen com a finalitats el foment i la defensa de l'autonomia dels municipis, la representació dels interessos generals de les col·lectivitats davant les instàncies polítiques i administratives, la promoció d'estudis sobre problemes i qüestions municipals i comarcals.

Per a la realització de les finalitats esmentades disposen de l'estructura organitzativa pertinents, faciliten l'intercanvi d'informació sobre temes locals, constitueixen serveis d'assessorament per als seus membres i es dirigeixen als poders públics i intervenen, amb caràcter consultiu, si s'escau, en la formulació dels projectes oficials que es refereixen a les autonomies locals.

Tercer.- Que d'acord amb el que estableix l'article 99 de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, l'Administració local ha de intervenir si detecta una situació de risc d'un infant o adolescent que es trobi en el seu territori; ha d'adoptar les mesures adequades per a actuar contra aquella situació, de conformitat amb la regulació establerta a la Llei, la normativa de la Generalitat que la desenvolupa i amb la legislació en matèria de serveis socials. L'article 102 de la Llei defineix i concreta que s'entén per situació de risc i el article 103 determina com han d'actuar els serveis socials bàsics i la intervenció dels serveis socials especialitzats.

Quart.- Que tant la DGAIA com l'ACM i la FMC consideren que la intervenció davant les situacions de risc en què es troben els infants i els adolescents és un dels pilars del nou sistema de protecció a la infància i l'adolescència, per l'efectivitat dels quals és necessària la cooperació entre els serveis socials especialitzats i els serveis socials bàsics i la coordinació entres aquests serveis per establir procediments comuns, sumar esforços i optimitzar els recursos existents.

Per això, entre les parts, s'han consensuat unes bases per establir criteris homogenis i compartits en la intervenció davant les situacions de risc greu dels infants i adolescents, evitar interpretacions contradictòries de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència i procurar una major participació i coordinació entres els equips dels serveis socials bàsics i els equips dels serveis socials especialitzats en la infància i l'adolescència.

I, per tot l'exposat, les parts subscriuen aquest conveni de col·laboració per triplicat i s'obliguen els termes que estableixen les següents:

CLÀUSULES

Primera.- Objecte

Aquest conveni té per objecte establir el marc general que permeti la implantació de les polítiques d'intervenció davant les situacions de risc greu dels infants i adolescents que es desenvolupin en els seus àmbits territorials respectius. Els criteris consensuats, homogenis i compartits entre les parts en la intervenció davant les situacions de risc han estat recollits a les "Bases generals d'actuació davant les situacions de risc greu", que consten a l'annex.

Segon.- Impuls de la l'aplicació de les bases generals d'actuació davant les situacions de risc

Amb la finalitat d'avançar el la progressiva assumpció efectiva de la competència dels ens locals per intervenir davant les situacions de risc, totes dues parts es comprometen a impulsar l'aplicació de les bases generals d'actuació davant les situacions de risc greu que s'annexen a aquest conveni i que han de servir als professionals dels serveis socials bàsics i especialitzats per clarificar la seva intervenció davant de les situacions de risc greu.

Tercer.- Comissió de seguiment

Amb la finalitat d'impulsar el desenvolupament del present conveni, fer el seu seguiment i resolució dels conflictes que es puguin presentar, es constituirà una Comissió de seguiment que serà copresidida pel Director/a General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, per un representant de l'ACM i per la presidenta de la Comissió de Benestar i Acció Social de la FMC.

La Comissió de seguiment podrà crear les Comissions tècniques mixtes que consideri necessàries per què elaborin propostes per adaptar a la nova legalitat el document de bases del servei dels Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència i facilitar el desenvolupament normatiu en matèria de situacions de risc de la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.

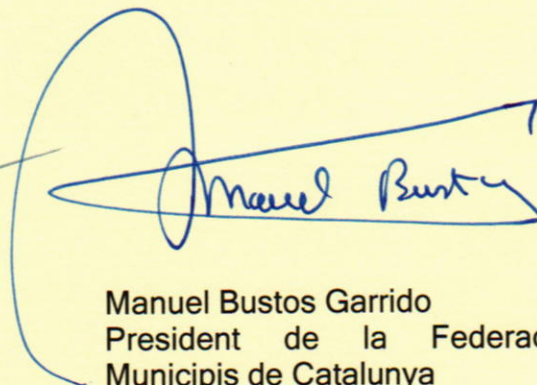
Quarta.- Vigència

Aquest conveni estarà vigent des de la data de la seva signatura fins el 31 de desembre de 2012, si bé serà objecte d'una pròrroga tàcita sempre i quan no

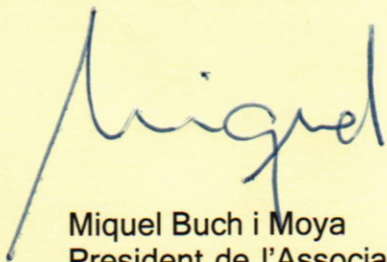
sigui denunciat prèviament per escrit per alguna de les parts amb una antelació mínima d'un mes.

Josep Lluís Ortuño i Camara
Director general d'Atenció
a la Infància i l'Adolescència

Manuel Bustos Garrido
President de la Federació de
Municipis de Catalunya

Miquel Buch i Moya
President de l'Associació Catalana de
Municipis

BASES GENERALS D'ACTUACIÓ DAVANT DE LES SITUACIONS DE RISC GREU

Versió 12/12/2011

INTRODUCCIÓ

Com assenyala en el seu Preàmbul, la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, *<opta per un model de protecció nou en què la declaració de desemparament ja no és l'únic títol que habilita els poders públics per a la intervenció protectora, sinó que aquella declaració es reserva per a quan calgui separar l'infant o l'adolescent del seu nucli familiar o, el que és el mateix, per als casos més greus de desprotecció. Per això es configura un sistema descentralitzat de protecció, que es fonamenta en la distinció entre les situacions de desemparament i les de risc, mantenint la competència de la Generalitat quan es tracta d'infants o adolescents desemparats i atribuint-la als ens locals si afecta a infants o adolescents en situació de risc.... La intervenció en les situacions de risc no finalitza amb una declaració formal de risc, sinó que únicament pot fer-ho de manera convencional. La Llei parteix de tota l'actuació dels serveis socials que es dirigeix a valorar i proposar les mesures que permetin disminuir o eliminar la situació de risc, mitjançant la col·laboració dels progenitors.>*

Aquest nou model que la Llei desenvolupa, principalment, en els seus articles 102 a 104, té els objectius següents:

- Garantir el dret dels infants i adolescents a veure satisfetes les seves necessitats allà on viuen i creixen, en el seu nucli d'origen i sense que sigui necessari separar-los de les seves famílies en contra de la seva voluntat, fora de que sigui estrictament necessari (article 9.1 de la Convenció sobre els drets de l'infant, articles 12.3, 37.5 i 38.1 de la Llei 14/2010).
- Garantir als progenitors, tutors o guardadors el suport necessari per exercir les seves responsabilitats i complir les seves funcions i així poder superar les situacions de risc (article 18.2 de la Convenció sobre els drets de l'infant, articles 12.1 i 2, 37.3 i 4 de la Llei 14/2010).

Per tant, és essencial que les polítiques dels propers anys a llarg termini vagin dirigides especialment a millorar la intervenció i les mesures d'atenció davant les situacions de risc, com a manera de garantir que el desemparament, i la consegüent separació de l'infant o de l'adolescent de la seva família, sigui la última ràtio i realment subsidiària a l'actuació dels progenitors, tutors o guardadors (article 37.5 de la Llei 14/2010).

El present document de *bases generals d'actuació davant de les situacions de risc* greu respon a la voluntat de la Generalitat de Catalunya i dels representants dels ens locals d'establir les línies bàsiques que han de servir als professionals tant de serveis socials bàsics com especialitzats per clarificar la seva intervenció davant de les situacions de risc greu.

I. COMPETÈNCIA OBJECTIVA

- a. La intervenció davant de situacions de risc greu és competència dels ens locals.
- b. L'exercici de la competència dels ens locals en matèria de serveis socials bàsics s'organitza territorialment mitjançant les àrees bàsiques de serveis socials.
- c. Els ens locals que exerceixen la competència en matèria de serveis socials bàsics són els competents per intervenir en les situacions de risc greu i adoptar les mesures adequades per actuar contra aquesta situació.
- d. Per l'exercici de la competència davant les situacions de risc greu l'ens local disposa tant els serveis socials bàsics, de competència pròpia, com dels equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA) servei social especialitzat de competència delegada.
- e. La intervenció davant de les situacions de risc greu es basa en una estreta col·laboració i coordinació entre els serveis socials bàsics i l'EAIA.
- f. Si el risc és greu i amb la intervenció dels serveis socials bàsics no s'aconsegueix disminuir o controlar la situació de risc, els dits serveis han d'elevat l'informe amb la valoració de la situació de risc el resultat de la intervenció i la proposta de mesures que considerin oportunes a l'EAIA, que atenent l'informe i les mesures d'atenció proposades, ha d'elaborar el compromís socioeducatiu adreçat als progenitors o titulars de la guarda orientant a la superació del risc que envolta l'infant o l'adolescent, el qual ha de contenir la descripció i l'acreditació de la situació de risc, la seva avaluació i la concreció de les mesures que s'aplicaran des dels serveis socials bàsics o des d'altres serveis especialitzats.
- g. Quan no coincideix l'ens local competent en matèria de risc i l'ens local que té delegada la competència per gestionar l'EAIA, és el primer qui signa el compromís socioeducatiu i es compromet a prestar els serveis que siguin necessaris i que tingui al seu abast. En aquest cas l'EAIA completa l'estudi dels serveis socials i fa la proposta de compromís socioeducatiu que derivarà a l'ens local competent per la seva redacció definitiva i signatura. En cas de discrepància amb la proposta, en interès de l'infant o adolescent, l'ens local l'EAIA, hauran de buscar el consens respecte a la totalitat del compromís socioeducatiu,
- h. Per la determinació dels òrgans competents de cada ens local per a la signatura caldrà estar al que resulti de la normativa local.

II. COMPETÈNCIA TERRITORIAL

- a. La intervenció davant les situacions de risc greu inclou a tots els infants i adolescents que es trobin a Catalunya, amb independència de la seva nacionalitat, domicili o residència habitual.
- b. L'ens local competent ha de garantir la intervenció respecte a tots els infants i adolescents que es trobin en el seu àmbit territorial i ha de donar preferència al fet de la seva minoria d'edat per davant de l'exigència d'un empadronament efectiu.
- c. L'EAIA referent serà el del territori on resideixi l'infant o l'adolescent amb el seu guardador. L'EAIA col·laborador serà qui tingui en el seu territori algun membre de la

família de qui sigui necessari tenir informació. EAIA co-referent serà qui, amb la col·laboració dels Serveis Socials bàsics del seu territori, un cop signat el compromís socioeducatiu faci el seguiment d'algun membre de la família que visqui fora del territori de l'EAIA referent. El nivell d'intensitat del seguiment dependrà del grau del risc del progenitor o familiar.

- d. Quan un infant o adolescent en situació de risc greu es traslladi d'una àrea bàsica a una altra –sense que impliqui canvi d'EAIA,– els ens locals implicats han d'adoptar les mesures necessàries per garantir la continuïtat del seu seguiment i intervenció. Si en el moment del traspàs està vigent un compromís socioeducatiu l'EAIA farà la proposta que correspongui a l'ens local receptor. Cal vetllar perquè els recursos activats a la primera àrea bàsica de serveis socials tinguin continuïtat en la segona. En aquest sentit, cal garantir la corresponsabilitat dels serveis socials bàsics i de l'EAIA en el traspàs. Tanmateix, en interès de l'infant o adolescent, cal garantir la coordinació entre els dos ens locals entre la finalització del primer compromís socioeducatiu i la signatura, si escau, del següent.

- e. Si el trasllat de territori implica també un canvi de EAIA es seguiran les següents regles:

1. Si encara no s'ha signat un compromís socioeducatiu l'EAIA d'origen elaborarà un informe sobre les intervencions efectuades i les línies de treball existents i el trametrà, conjuntament amb els informes de derivació dels Serveis socials, a l'EAIA receptor en un termini màxim de quinze dies.
2. En els supòsits que en el moment de trasllat de territori existeixi un compromís socioeducatiu vigent, l'EAIA d'origen haurà d'elaborar un informe sobre el seguiment i resultat del compromís socioeducatiu en el termini màxim de quinze dies. L'EAIA del territori receptor valorarà la situació de risc ateses les noves circumstàncies i, en cas de risc greu haurà de fer una proposta de compromís socioeducatiu a l'ens local competent per a la seva signatura en el termini màxim de dos mesos des de l'entrada de l'informe en el seu servei.

III. INTERVENCIÓ DELS SERVEIS SOCIALS BÀSICS EN LES SITUACIONS DE RISC GREU

- a. El Serveis socials bàsics constitueixen la porta d'entrada del sistema de protecció a la infància i l'adolescència i correspon als serveis socials bàsics la funció d'intervenir en les situacions de risc.
- b. És en els serveis socials bàsics on s'inicia tot el procés d'intervenció en les situacions de risc dins l'entorn familiar i social.
- c. Els serveis socials bàsics en les situacions de risc greu tenen les següents funcions:
 - Valoració.
 - Elaborar un Pla d'intervenció dirigida a <disminuir o eliminar la situació de risc cercant la col·laboració dels progenitors o titulars de la tutela o guarda>.
 - Si el Pla d'intervenció no aconsegueix disminuir o controlar la situació de risc i previ assessorament del cas per part de l'EAIA: elaborar l'informe dirigit a l'EAIA amb la valoració de la situació de risc que persisteix, resultat de la intervenció i la proposta de mesures que considerin oportunes.
 - Seguiment, en col·laboració amb l'EAIA, i concreció de les mesures acordades en el compromís socioeducatiu.

IV. INTERVENCIÓ DELS EAIA EN LES SITUACIONS DE RISC GREU

- a. Els EAIA en les situacions de risc greu tenen les següents funcions:
- Assessorament als Serveis Socials bàsics en la seva intervenció.
 - Completar l'estudi dels serveis socials bàsics.
 - Escoltar l'adolescent, en tot cas, i l'infant, si té prou coneixement.
 - Elaborar la proposta de compromís socioeducatiu. Aquesta proposta comporta l'elaboració d'un informe i la proposta d'un redactat del compromís socioeducatiu en els termes que hagin pactat amb l'ens local competent.
 - Seguiment del compromís socioeducatiu amb la col·laboració dels serveis socials bàsics i, si s'escau, dels altres serveis implicats.
- b. Només quan en el marc d'un procediment de desemparament s'ha valorat per part d'un equip tècnic (Equip Tècnic de Centre d'Acolliment o el mateix EAIA) que no existeix una situació de desemparament però sí una situació de risc greu que requereix la intervenció dels serveis socials especialitzats la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) pot derivar una situació de risc greu directament a l'EAIA sense passar prèviament pels Serveis Socials bàsics. En aquest, s'informarà als Serveis Socials Bàsics del cas perquè en tinguin constància.

V. ASSESSORAMENT I SITUACIONS DE RISC GREU

- a. En les situacions de risc es pot donar assessorament per part de l'EAIA als equips de serveis socials bàsics.
- b. L'assessorament consisteix en la col·laboració de l'EAIA amb l'equip de serveis socials bàsics amb la finalitat d'aportar elements tècnics d'intervenció des d'una perspectiva pluridisciplinària i coneixedora del marc legal i administratiu en l'àmbit de la protecció a la infància.
- c. L'assessorament pot consistir en el suport als professionals dels Serveis socials bàsics per part de l'EAIA o, quan així s'accepti per tots dos, en l'inici de la participació per part de l'EAIA en la intervenció conjunta amb la família
- d. L'assessorament no implica la derivació del cas a l'EAIA.

VI. DERIVACIÓ DELS SERVEIS SOCIALS BÀSICS A L'EAIA

- a. Amb el nou sistema de protecció, si el pla d'intervenció establert no ha reeixit, o bé no s'han aconseguit els objectius mínims establerts, previ assessorament del cas per part de l'EAIA, els Serveis Socials bàsics han de derivar a l'EAIA els casos que es puguin considerar de risc greu i els casos de possible desemparament i/o guarda protectora.
- b. Criteris generals dels casos de derivació com a risc greu:
- Manca de col·laboració de la família i situació greu per als infants i adolescents.

- La complexitat i/o la gravetat de la situació familiar supera o desborda les possibilitats d'intervenció i/o avaluació d'aquesta situació per part dels Serveis socials.
- c. Criteris generals dels casos de derivació com a possible desemparament:
- Es considera necessari cercar un recurs alternatiu al nucli familiar.
 - Els infants o adolescents pateixen maltractaments accentuats i/o continuats de qualsevol tipus.
- d. Amb independència dels supòsits anteriors, els Serveis socials bàsics també derivaran a l'EAIA les situacions de guarda de fet en família extensa en la qual es detectin una possible situació de risc o en família aliena, sense perjudici d'informar als guardadors, quan no existeixi situació de risc, de la possibilitat i conveniència de demanar judicialment l'atribució de les funcions tutelars.
- e. La derivació s'ha de fer sempre mitjançant informe escrit en el qual s'ha d'especificar el treball que s'ha dut a terme amb la família, els professionals que han intervingut, valoració de la situació de risc, el resultat de la intervenció, pla de millora elaborat, proposta de mesures que es considerin oportunes i serveis existents que es proposin. A aquest informe s'ha d'adjuntar la documentació familiar i els informes d'altres professionals i serveis que intervinguin: CSMIJ, EAP, etc.
- f. La derivació a l'EAIA en cap cas implica que els Serveis socials bàsics deixin de tenir cap paper en el seguiment amb l'infant o adolescent i amb la seva família i, expressament en el seguiment i execució de les mesures incorporades al compromís socioeducatiu.

VII. SOBRE EL CONTINGUT MÍNIM DEL COMPROMÍS SOCIOEDUCATIU

- a. La intervenció en les situacions de risc no finalitza amb una declaració formal de risc, sinó que únicament pot fer-ho de manera convencional, mitjançant el compromís socioeducatiu,
- b. Per la seva efectivitat la signatura del compromís socioeducatiu no necessita de cap més tràmit.
- c. El compromís socioeducatiu no és només un acte administratiu bilateral formal si no que la seva essència és la de ser un document de treball efectiu que serveixi per la millora de la situació de risc greu de l'infant o l'adolescent.
- d. El compromís socioeducatiu ha de contenir:
- a. la descripció i l'acreditació de la situació de risc.
 - b. la seva avaluació.
 - c. i la concreció de les mesures que s'aplicaran.
- e. El compromís socioeducatiu ha d'expressar la seva durada que, en principi, no ha de ser superior a un any.

VIII. PARTICIPACIÓ DELS PROGENITORS, TUTORS O GUARDADORS

- a. El compromís socioeducatiu es signa entre l'ens local competent i els progenitors, tutors i o guardadors.
- b. Tota la intervenció davant de les situacions de risc s'orienten a aconseguir la col·laboració dels progenitors, tutors o guardadors per disminuir o eliminar la situació de risc.
- c. En el cas que els dos progenitors visquin junts i exerceixin la guarda tots dos han de col·laborar i signar el compromís socioeducatiu. Si un d'ells no vol col·laborar i signar no es podrà signar únicament amb un d'ells.
- d. Quan la guarda estigui atribuïda només a un dels progenitors, serà aquest qui ha de signar el compromís socioeducatiu. En aquest cas, s'ha de donar la possibilitat d'intervenir en tot el procés a l'altre progenitor qui pot signar un annex on s'estableixin els compromisos que assumeix amb l'EAlA col·laborador.
- e. En el supòsit d'una separació de fet han de participar i signar tots dos progenitors el compromís socioeducatiu. No obstant, quan l'altre progenitor estigui en ignorat parador o hagi fet abandonament de les seves funcions i no col·labora es podrà signar el compromís socioeducatiu només al progenitor que efectivament exerceix la guarda. En tot cas, en els compromisos caldrà incloure la regularització de la separació/divorci/nul·litat i les seves conseqüències (exercici de la potestat parental, atribució guarda, pensió compensatòria, aliments, etc.).
- f. Quan ens els supòsits de nul·litat del matrimoni, divorci o separació judicial l'exercici de la guarda per part dels progenitors sigui compartit es cercarà la col·laboració dels dos progenitors perquè signin un únic compromís socioeducatiu. Quan, en aquest supòsit, els progenitors visquin en territoris pertanyents a àrees bàsiques diferents s'hauran de signar compromisos socioeducatius diferents, prèvia coordinació dels EAIA respectius. Excepcionalment, si un dels progenitors resideix fora de Catalunya es podrà signar el compromís socioeducatiu per l'ens local català prèvia coordinació amb els serveis socials de la Comunitat o País corresponent. En aquests casos, el progenitor a qui s'abonarà la prestació serà aquell que segons les mesures aprovades judicialment percebi, si s'escau, de l'altre els aliments, la qual cosa s'haurà de fer constar en el compromís socioeducatiu i s'haurà d'adjuntar al compromís la documentació que acrediti aquest dret.
- g. Si en els supòsits previstos en l'apartat anterior els dos progenitors que comparteixen les seves responsabilitats no es posen d'acord per signar el compromís socioeducatiu no es podrà signar únicament amb un d'ells.
- h. Poden signar el compromís socioeducatiu altres persones que no siguin els progenitors quan aquestes tinguin atribuïda la tutela o la guarda per resolució judicial. Quan els signants del compromís socioeducatiu no siguin els progenitors, si aquests no estan privats de la potestat parental, s'ha de garantir sempre que sigui possible la seva participació en el procés.
- i. Quan existeixi una guarda de fet i existeix una situació de risc greu és necessari regularitzar la guarda per qualsevol de les dues vies previstes en l'article 225 del Codi civil de Catalunya: comunicació a l'autoritat judicial perquè l'atorgui les funcions tutelars o comunicació a la DGAIA perquè regularitzi l'acolliment familiar o adopti la mesura de protecció que sigui procedent. En el cas de que la guarda de fet sigui amb família aliena s'haurà de valorar si en el lliurament de l'infant a la família hi ha hagut alguna irregularitat o compensació econòmica, circumstància que es comunicarà a l'autoritat judicial o a DGAIA, segons el cas.

- j. Quan els progenitors, tutors o guardadors es neguen a signar el compromís socioeducatiu cal valorar si això genera una situació de desemparament. Si no existeix una situació que justifiqui el desemparament s'ha de revisar el pla de treball i de millora per valorar si cal fer alguna modificació que pugui facilitar la col·laboració dels progenitors tutors o guardadors. En tot cas, s'ha de realitzar un seguiment de control de la situació amb col·laboració dels serveis socials bàsics.

IX. PARTICIPACIÓ DE L'INFANT O ADOLESCENT

- a. L'infant o adolescent ha de participar en el procés d'estudi, elaboració de les propostes i seguiment de la seva situació, d'acord amb les seves condicions d'edat i maduresa.
- b. Abans de signar el compromís socioeducatiu cal haver escoltat l'adolescent, en tot cas, i l'infant, si té prou coneixement.
- c. Si el compromís socioeducatiu inclou mesures o compromisos a complir per l'adolescent aquest ha de signar un document annex al compromís socioeducatiu on hi constin aquestes mesures i compromisos.

X. SEGUIMENT DEL COMPROMÍS SOCIOEDUCATIU

- a. El seguiment del compromís socioeducatiu correspon a l'EAIA amb la col·laboració dels serveis socials bàsics. També hi col·laboraran els altres serveis especialitzats que intervinguin.
- b. El seguiment comporta el següent:
- d. El conjunt d'actuacions i/o entrevistes posteriors a la signatura del compromís socioeducatiu, que vetlla per l'obtenció d'uns resultats del pla de millora contingut en el compromís socioeducatiu.
- e. L'atenció i suport prestades pels diferents serveis (serveis socials bàsics, serveis especialitzats, salut, educació)
- c. La intervenció davant les situacions de risc ha de ser flexible al canvi de les circumstàncies familiars. Per això, si durant la vigència del compromís socioeducatiu es produeixin canvis –i sempre que les parts i la situació de risc siguin els mateixos– les modificacions es podran incorporar a un annex signat per les mateixes parts, sense que s'hagi de signar un nou compromís socioeducatiu.
- d. Quan s'agregui la situació estant vigent un compromís socioeducatiu i es produeixi un desemparament l'EAIA ha de procedir a elaborar el corresponent informe proposta de desemparament.

XI. FINALITZACIÓ DEL COMPROMÍS SOCIOEDUCATIU

- a. Finalització que requereix, previ informe preceptiu de l'EAIA corresponent, resolució expressa de l'ens local:
1. Desaparició de la situació de risc greu i/o compliment dels seus objectius.

2. Incompliment per part dels progenitors, tutors o guardadors dels acords.
3. Pèrdua o canvi de la potestat parental, tutela o guarda.
4. Proposta de desemparament elaborada per l'EAIA, declaració de desemparament o adopció d'alguna mesura cautelar en el marc d'un procediment de desemparament.
5. Trasllet de domicili fora del seu àmbit de competència territorial.
6. Finalització del termini establert.
7. Emancipació.
8. Mort.

b. Finalització que no requereix resolució expressa de l'ens local:

- Majoria d'edat.

c. Tota finalització expressa d'un compromís socioeducatiu ha de ser notificada immediatament als Serveis Territorials de la DGAIA corresponents.

XII. PRÒRROGA DEL COMPROMÍS SOCIOEDUCATIU

- a. El compliment del termini de vigència establert en el compromís socioeducatiu no impedeix que abans de la seva finalització es prorrogui de forma expressa.
- b. La Llei no estableix un límit temporal a la situació de risc greu, per la qual cosa no existeix límit al número de pròrrogues. Serà el criteri tècnic el que determini en cada cas el número de pròrrogues.

XIII. SOBRE LA INCORPORACIÓ DE LES SITUACIONS DE RISC AL SISTEMA D'INFORMACIÓ I GESTIÓ DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA (SINI@)

- a. El sistema d'informació i gestió de la infància i l'adolescència (Sini@) és el sistema en el qual han de constar informades totes les situacions de risc i desemparament.
- b. Quan a la DGAIA arribi informació relativa a una possible situació de risc (lleu/moderat/greu) l'ha de derivar als Serveis Socials bàsics corresponents, prèvia obertura en el Sini@ del corresponent expedient informàtic de risc, la qual cosa comunicarà als progenitors i derivants.
- c. Quan a la DGAIA arribi una informació de la qual no resulti una situació de risc, la DGAIA ha de deixar constància en el Sini@ d'aquesta informació mitjançant l'obertura i tancament del corresponent expedient informatiu i ho ha de comunicar als serveis socials bàsics –mentre aquests no tinguin accés al Sini@ i als únics efectes del seu coneixement– la informació rebuda.
- d. Quan a la DGAIA arribi una informació de la qual resulti una possible situació de desemparament l'ha de derivar a l'EAIA competent per raó del territori, prèvia obertura en el Sini@ del corresponent expedient de desemparament. Si posteriorment, efectuat l'estudi, l'EAIA valora la situació com a risc greu proposarà el corresponent compromís

socioeducatiu i la DGAIA procedirà a dictar la corresponent resolució de no desemparament i a tancar l'expedient de desemparament, obrint l'expedient informàtic de risc.

- e. Mentre no tinguin accés directe al Sini@, els Serveis socials i l'EAIA han de comunicar al Servei Territorial de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència corresponent la informació sobre les situacions de risc greu en les quals intervinguin per la seva incorporació al Sini@.
- f. Un cop es faciliti per part de la DGAIA als EAIA i serveis socials bàsics l'accés al Sini@, l'alta i la informació a la que fan referència els apartats anteriors l'hauran de fer l'EAIA o Serveis socials bàsics directament mitjançant el Sini@.
- g. La informació prevista en l'apartat anterior ha d'incloure: les altes, baixes, trasllats, signatura compromís socioeducatiu, pròrroga compromís socioeducatiu i finalització del compromís socioeducatiu (desaparició situació de risc, incompliment, finalització del termini, pèrdua o canvi de la potestat parental, tutela o guarda, majoria d'edat o emancipació, trasllat fora de Catalunya).

XIV. PRESTACIÓ ECONÒMICA PER A INFANTS I ADOLESCENTS EN SITUACIÓ DE RISC

- a. La formalització del compromís socioeducatiu davant d'una situació de risc greu dóna dret a percebre una prestació econòmica sempre que la unitat familiar disposi d'uns ingressos, per tots els conceptes, iguals o inferiors a l'indicador de renda de suficiència. Aquest límit d'ingressos s'incrementa un 30% per cada membre de la unitat familiar a partir del segon.
- b. Els progenitors, tutors o guardadors han de presentar la sol·licitud per qualsevol dels mitjans admesos en dret. En el cas que els progenitors, tutors o guardadors presentin la sol·licitud de prestació econòmica en el moment de signatura del compromís socioeducatiu, l'EAIA podrà trametre aquesta, amb la documentació i dades bancàries requerides, al Servei Territorial de la DGAIA corresponent conjuntament amb el compromís socioeducatiu signat.

XV. RECOMANACIONS PER GARANTIR LA CORRECTA PERCEPCIÓ DE LES PRESTACIONS ECONÒMIQUES

- a. L'EAIA ha de comunicar a la DGAIA les pròrroques del compromís socioeducatiu amb un mes d'antelació respecte a la data de finalització prevista (En cas que no es produeixi aquesta comunicació els menors deixaran de percebre la prestació per finalització del termini establert). En aquest cas, si en la sol·licitud inicial de la prestació no es va autoritzar a la DGAIA a consultar les dades d'altres administracions o organismes, la comunicació s'haurà d'acompanyar de la documentació actualitzada a la data del document de pròrroga de la situació familiar (volant de convivència) i econòmica (còpia de la declaració de la renda de l'exercici fiscal disponible dels majors de 18 anys de la unitat de convivència).
- b. L'EAIA ha de comunicar a la DGAIA de manera immediata les resolucions de l'ens local que suposin la finalització del compromís socioeducatiu (incompliment, desaparició situació de risc, pèrdues o canvis en la potestat, tutela o guarda, trasllat de domicili fora de l'àmbit de competència territorial de l'ens local, mort) amb incidència en la percepció de les prestacions econòmiques (En cas que no es produeixi aquesta comunicació s'hauran de reclamar els períodes de temps indegudament percebuts). Aquestes resolucions hauran d'indicar la data d'efectes de la finalització.

ANNEX 1

ESQUEMA BÀSIC DE COMPROMÍS SOCIOEDUCATIU PER A LES SITUACIONS DE RISC GREU DELS INFANTS I ADOLESCENTS (Un cop pactat caldria desenvolupar-ho en un document amb camps acotats)

D'una part, l'Ajuntament/Consell Comarcal, representat per _____

I d'una altra, _____ en qualitat de (progenitor/tutor/guardador legal) de

I. ANTECEDENTS

- descripció breu de la derivació
- resultats de l'avaluació: estat de la situació i objectius generals
- Coordinació amb altres serveis o professionals

II. PLA DE MILLORA

- Mesures específiques
- Objectius específics per les diferents Àrees (Salut, llar, relacions, laboral, educativa)

III. COMPROMISOS

- Dels progenitors/tutors/guardadors.
- Dels diferents serveis. (EAIA, Serveis socials, Salut , Educació...)

IV. VIGÈNCIA (tant de les diferents mesures, que poden tenir una vigència diferent a la del compromís, com del compromís socioeducatiu)

V. DOCUMENTS ANNEXOS (Referència als documents que s'annexen al compromís i que els progenitors/tutors/guardadors declaren rebre i entendre)

Lloc i data,

Signatures

DOCUMENTS ANNEXOS

(que s'hauran d'entregar en el moment de la signatura i que es relacionaran en el compromís)

- Document on constin detallats els indicadors i factors concurrents i la seva relació amb les situacions de risc previstes en l'article 102.2, indicadors, factors de risc i protecció. (s'està treballant en un model)
- Document on consten les conseqüències previstes en la llei pel cas d'incompliment, causes de finalització del compromís i forma de modificació. (s'està treballant en un model)
- Document amb les mesures adreçades directament a l'adolescent major de 12 signat per l'adolescent.